

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0114/2009

2.3.2009

SPRAWOZDANIE

w sprawie stanu stosunków transatlantyckich po wyborach prezydenckich
w USA
(2008/2199 (INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Francisco José Millán Mon

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	15
OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ	19
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	23

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie stanu stosunków transatlantyckich po wyborach prezydenckich w USA (2008/2199 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie stosunków transatlantyckich, w szczególności dwie rezolucje z dnia 1 czerwca 2006 r.¹ w sprawie poprawy stosunków UE-USA w ramach porozumienia o partnerstwie transatlantyckim oraz w sprawie transatlantyckich stosunków gospodarczych między UE i Stanami Zjednoczonymi, oraz swoją rezolucję z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie stosunków transatlantyckich², a także najnowszą rezolucję z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie szczytu UE-USA³,
 - uwzględniając deklarację transatlantycką w sprawie stosunków UE-USA z 1990 r. i Nową Agendę Transatlantycką z 1995 r.,
 - uwzględniając wynik szczytu UE-USA, który odbył się dnia 10 czerwca 2008 r. w Brdzie,
 - uwzględniając wspólne oświadczenia 64. Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców z maja 2008 r. z Lublany i 65. Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców z grudnia 2008 r. z Miami,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 11 i 12 grudnia 2008 r.,
 - uwzględniając deklarację ze szczytu Rady Północnoatlantyckiej w Bukareszcie w dniu 3 kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie podejścia UE między innymi do Bliskiego Wschodu, Afganistanu, Iranu i Iraku, w sprawie ONZ i milenijnych celów rozwoju (MDG) oraz w sprawie bezpieczeństwa energetycznego,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i opinie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A6-0114/2009),
- A. mając na uwadze, że wprowadzenie na urząd nowego prezydenta USA rozpoczyna nową epokę w historii Stanów Zjednoczonych, że wzbudziło ono wielkie oczekiwania na całym świecie i może nadać nowy impuls partnerstwu transatlantyckiemu,
- B. mając na uwadze, że Unia Europejska staje się coraz ważniejszym partnerem na arenie międzynarodowej oraz mając na uwadze, że po wejściu w życie traktatu lizbońskiego

¹Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 226 i s. 235.

²Dz.U. C 74 E z 20.3.2008, s. 670.

³Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0256.

i jego narzędzi polityki międzynarodowej UE będzie mogła odgrywać mocniejszą i spójniejszą rolę na arenie międzynarodowej,

- C. mając na uwadze, że, jak wynika z badań opinii publicznej, większość Europejczyków popiera ideę, iż UE powinna odgrywać bardziej znaczącą rolę na arenie międzynarodowej mając na uwadze, że większość Europejczyków i Amerykanów uważa, że UE i USA powinny zajmować się zagrożeniami międzynarodowymi działając w partnerstwie,
- D. mając na uwadze, że wielu Europejczyków oczekuje od nowej administracji USA gotowości do współpracy na arenie międzynarodowej i umacniania stosunków UE-USA, opartego na wzajemnym szacunku i zrozumieniu ograniczeń i priorytetów partnerów,
- E. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie musi pozostać kamieniem węgielnym działań zewnętrznych Unii,
- F. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie opiera się na wspólnych podstawowych wartościach, takich jak demokracja, prawa człowieka, państwo prawa i multilateralizm, jak również na wspólnych celach, takich jak otwarte i zintegrowane gospodarki oraz zrównoważony rozwój; mając na uwadze, że podstawa ta jest stabilna pomimo pewnych różnic, jakie były widoczne w ostatnich latach,
- G. mając na uwadze, że UE i USA odgrywają kluczowe role w światowej polityce i gospodarce oraz wspólnie ponoszą odpowiedzialność za promowanie pokoju, poszanowania praw człowieka i stabilności, a także za stawianie czoła rozlicznym światowym zagrożeniom i wyzwaniom, takim jak poważny kryzys finansowy, likwidacja ubóstwa i realizacja pozostałych milenijnych celów rozwoju, zmiany klimatu, bezpieczeństwo energetyczne, terroryzm i rozpowszechnianie materiałów jądrowych,
- H. mając na uwadze, że w coraz bardziej zglobalizowanym, złożonym i zmieniającym się świecie, w interesie obydwu partnerów, UE i USA, leży wspólne kształtowanie otoczenia międzynarodowego oraz zgodne przeciwstawianie się wspólnym zagrożeniom i wyzwaniom w oparciu o prawo międzynarodowe i instytucje wielostronne, w szczególności system Narodów Zjednoczonych, jak również zachęcanie partnerów do współdziałania w tych wysiłkach,
- I. mając na uwadze wnioski z nieformalnego posiedzenia Rady Unii Europejskiej do spraw ogólnych, które odbyło się w dnia 8 stycznia 2009 r., dotyczącego priorytetowych obszarów współpracy transatlantyckiej podczas prezydentury czeskiej (współpraca gospodarcza i finansowa, bezpieczeństwo energetyczne, przygotowania do konferencji ONZ w sprawie zmian klimatu oraz wzmocniony dialog w sprawie Bliskiego Wschodu, Afganistanu i Iranu),
- J. mając na uwadze, że konieczne jest zaangażowanie wschodzących podmiotów w odpowiedzialność za światowy ład, ponieważ, jak powiedział Barack Obama w lipcu 2008 r. w Berlinie, wówczas kandydat na prezydenta, „żadne państwo, niezależnie od tego, jak wielkie czy potężne by było”, nie może samotnie pokonać globalnych wyzwań,
- K. mając na uwadze, że ze względu na znaczenie wzajemnych stosunków i swoją

odpowiedzialność za porządek międzynarodowy oraz ze względu na zmiany, jakie przechodzą obaj partnerzy i świat, konieczne jest, aby partnerstwo to opierało się na solidnych i nowoczesnych podstawach, takich jak nowe porozumienie o partnerstwie,

- L. mając na uwadze, że partnerstwo transatlantyckie i NATO są nieodzowne dla zbiorowego bezpieczeństwa,
- M. mając na uwadze, że prace Transatlantyckiej Rady Gospodarczej muszą być kontynuowane w celu osiągnięcia prawdziwego zintegrowanego rynku transatlantyckiego; mając na uwadze, że wspólne przywództwo jest konieczne do przeprowadzenia ważkich reform międzynarodowych instytucji gospodarczych w dobie obecnego kryzysu,
- N. mając na uwadze, że produkt krajowy brutto UE i USA stanowi ponad połowę globalnego PKB oraz mając na uwadze, że obydwaj partnerzy tworzą największe dwustronne światowe partnerstwo w zakresie handlu i inwestycji, które zdaniem Komisji daje prawie 14 milionów miejsc pracy w UE i w USA zależnych od transatlantyckich więzi handlowych i inwestycyjnych,

Dwustronne zagadnienia instytucjonalne

1. gratuluje Barackowi Obamie zwycięstwa w wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki; przypomina jego stanowcze zobowiązanie do partnerstwa transatlantyckiego, jakie złożył w trakcie swojego wystąpienia w Berlinie w lipcu 2008 r., w którym powiedział, że „Ameryka nie ma lepszego partnera niż Europa” i dodał, że nadeszła pora, aby połączyć siły w celu sprostania wyzwaniom XXI wieku; potwierdza zaproszenie dla prezydenta Obamy do wystąpienia, podczas jego pierwszej wizyty oficjalnej w Europie, na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego;
2. nawołuje Radę, państwa członkowskie UE i Komisję do poprawy koordynacji i spójności polityki UE wobec nowej administracji USA;
3. wyraża przekonanie, że stosunki UE-USA stanowią dla najważniejsze strategiczne partnerstwo; uważa, że koordynacja działań podejmowanych przez UE i USA w celu sprostania globalnym wyzwaniom przy jednoczesnym poszanowaniu prawa międzynarodowego i wzmocnieniu multilateralizmu ma kluczowe znaczenie dla społeczności międzynarodowej; apeluje do czeskiej prezydencji Rady i do Komisji o uzgodnienie z nową administracją USA wspólnego planu celów krótko- i długoterminowych w zakresie kwestii dwustronnych oraz problemów i konfliktów globalnych i regionalnych;
4. podkreśla, że obecne tempo prac należy także wykorzystać celem poprawy i odnowy ram stosunków transatlantyckich; kładzie nacisk na potrzebę zastąpienia obecnie obowiązującej Nowej Agendy Transatlantyckiej z 1995 r. nowym Porozumieniem o Partnerstwie Transatlantyckim, stanowiącym stabilniejszą i bardziej aktualną podstawę tych stosunków;

5. uważa za właściwe, aby negocjacje dotyczące nowego porozumienia rozpoczęły się po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, tak aby mogły zostać zakończone do 2012 r.;
6. wyraża przekonanie, że do nowego porozumienia należy włączyć Transatlantycką Radę Gospodarczą, jako organ odpowiedzialny za rozwój integracji gospodarczej i współpracy w dziedzinie regulacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Transatlantyckiej Radzie Gospodarczej doradza szereg zainteresowanych stron, włączając w to przedstawiciele biznesu oraz wzywa, aby przedstawicielom związków zawodowych po każdej stronie Atlantyku nadano porównywalną rolę;
7. zaleca, aby szczyt UE-USA odbywał się dwa razy do roku, aby zapewnić partnerstwu strategiczny kierunek i impuls oraz aby w dalszym ciągu pracować nad stworzeniem odpowiedniego nadzoru przy uwzględnieniu wcześniej określonych celów;
8. stoi na stanowisku, że w ramach nowego porozumienia należy utworzyć organ zajmujący się systematycznymi konsultacjami na wysokim szczeblu i koordynacją w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; zaleca, aby temu organowi przewodniczył ze strony UE wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący Komisji, a po stronie amerykańskiej sekretarz stanu, i aby zbierał się on przynajmniej raz na trzy miesiące, bez uszczerbku dla nieoficjalnych kontaktów; proponuje, aby mechanizm ten nazwać Transatlantycką Radą Polityczną (TRP);
9. potwierdza, że nowe porozumienie powinno podnieść jakość obecnego Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, tworząc wspólne zgromadzenie stanowiące forum parlamentarnego dialogu, definiowania celów i wspólnej kontroli nad wykonaniem porozumienia, jak również płaszczyznę umożliwiającą koordynację prac Parlamentu Europejskiego i Kongresu USA w zagadnieniach stanowiących przedmiot wspólnej troski, obejmującą bliską współpracę komisji i sprawozdawców obu stron; uważa, że zgromadzenie to powinno odbywać posiedzenie plenarne dwa razy do roku, a w jego skład powinni wchodzić posłowie do Parlamentu Europejskiego i członkowie obu izb Kongresu USA; uważa, że zgromadzenie to mogłoby ustanowić grupy robocze odpowiedzialne za przygotowanie posiedzeń plenarnych; potwierdza, że w ramach tego zgromadzenia należy stworzyć legislacyjny system wzajemnego wczesnego ostrzegania; uważa, że komitet sterujący powinien być odpowiedzialny za poprawę współpracy między komisjami ustawodawczymi i sprawozdawcami Parlamentu Europejskiego i Kongresu USA w zakresie aktów prawnych, które odnoszą się do dalszej integracji transatlantyckiego rynku, a w szczególności do prac Transatlantyckiej Rady Gospodarczej;
10. uważa, że zgromadzenie transatlantyckie powinno być systematycznie informowanie przez Transatlantycką Radę Gospodarczą i Transatlantycką Radę Polityczną o prowadzonej przez nie działalności, w tym powinno być uprawnione do prowadzenia wysłuchań z udziałem przedstawicieli tych rad, a także powinno mieć prawo przedstawiania wniosków na posiedzeniach obu rad i szczytach UE-USA; domaga się, aby poza wzmocnieniem roli parlamentarzystów w Transatlantyckiej Radzie Gospodarczej, obaj współprzewodniczący zgromadzenia byli zaproszeni do uczestniczenia w inauguracji posiedzeń obu rad oraz szczytów UE-USA;

11. zachęca Parlament Europejski i Kongres USA do rozważenia możliwości utworzenia biura łącznikowego Kongresu USA w Brukseli;
12. zwraca się do sekretarza generalnego Parlamentu o to, by w trybie pilnym wykonał decyzję Prezydium z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia w Waszyngtonie stanowiska urzędnika łącznikowego;
13. zauważa korzyści płynące ze wspólnego programu wymiany urzędników i zwraca się do sekretarza generalnego Parlamentu o rozważenie, wspólnie z sekretarzami amerykańskiej Izby Reprezentantów i Senatu, możliwości uchwalenia wspólnego memorandum w sprawie wymiany urzędników, na zasadzie analogicznej do wymiany urzędników z Sekretariatem ONZ;
14. podkreśla, że partnerstwo transatlantyckie powinno być poparte głębokim zrozumieniem i bliższą więzią między stronami społeczeństwa obywatelskiego obu stron; podkreśla potrzebę zwiększenia wymiany studentów, naukowców i oraz innych uczestników społeczeństwa obywatelskiego z obu stron celem zagwarantowania, by obecne i przyszłe pokolenia cechowało wzajemne zrozumienie i by pozostały zaangażowane w to partnerstwo; uważa, że w budżecie UE na 2010 r. oraz w budżetach właściwych instytucji UEA należy uwzględnić wsparcie dla tej inicjatywy, aby zapewnić jej skuteczny rozwój;
15. z dużym zadowoleniem przyjmuje rosnącą liczbę amerykańskich organizacji w Brukseli, a w szczególności ich zaangażowanie w problematykę Unii Europejskiej, jej instytucji oraz w zacieśnianie partnerstwa UE-USA; podkreśla, że organizacje europejskie powinny z podobnym zaangażowaniem działać w Waszyngtonie, aby zwiększać wśród amerykańskich polityków widoczność UE i znaczenie europejskich perspektyw w kwestiach o zasięgu transatlantyckim i globalnym; jest świadomy, że instytucje europejskie często nie są w stanie przeznaczyć takich środków, jakimi dysponują ich amerykańscy odpowiednicy; proponuje zatem, aby udostępnić fundusze według określonych priorytetów dla projektów tworzonych przez europejskie organizacje, które mają na celu zwiększenie wiedzy i zrozumienia kwestii i perspektyw europejskich w Stanach Zjednoczonych;
16. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o pogłębienie współpracy w dziedzinie kultury oraz o dalsze rozwijanie i promowanie obopólnych korzyści wynikających z wymiany kulturalnej;
17. podkreśla znaczenie ściślejszej współpracy przy programach kosmicznych, w szczególności pomiędzy Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) a NASA;

Globalne wyzwania

18. wzywa obu partnerów do udziału w skutecznym multilateralizmie i do angażowania wschodzących podmiotów w duchu współodpowiedzialności za międzynarodowy porządek, poszanowania prawa międzynarodowego i wspólnych problemów; nalega, aby UE i USA zwiększyły starania w celu realizacji programu reform ONZ, w tym reformy Rady Bezpieczeństwa ONZ i innych forów wielostronnych tworzących globalną strukturę;

19. wzywa obydwu partnerów do promowania poszanowania praw człowieka na świecie jako kluczowego elementu ich polityki; podkreśla potrzebę intensywnej koordynacji w ramach dyplomacji prewencyjnej i kryzysowej, jak również w ramach skoordynowanego i skutecznego reagowania na pandemię i sytuacje wymagające pomocy humanitarnej; wzywa nową administrację USA do ratyfikowania Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego i przystąpienia do niego; ponawia swoje apele o zniesienie kary śmierci;
20. wzywa obydwu partnerów, aby zdecydowanie przyczynili się do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju, w szczególności w Afryce, której nie może zagrozić kryzys gospodarczy, oraz aby przeanalizowali możliwość skoordynowanych działań w tych obszarach; wzywa obydwu partnerów do dotrzymania zobowiązania do przeznaczenia 0,7% swojego PKB na współpracę w zakresie rozwoju;
21. wzywa obydwu partnerów, aby wspólnie pokierowali wielostronnymi staraniami zainicjowanymi na konferencji w Waszyngtonie dnia 15 listopada 2008 r., celem zażegnania obecnego kryzysu finansowego i gospodarczego oraz zreformowania międzynarodowego systemu finansowego, Banku Światowego i MFW, angażując w te działania wschodzące potęgi, przeciwstawiając się protekcjonizmowi i promując udane zakończenie dauhańskiej rundy WTO;
22. wyraża zadowolenie ze zdecydowanej postawy nowego prezydenta USA w sprawie walki ze zmianami klimatu; apeluje do UE i USA, aby przejęły inicjatywę i osiągnęły ambitne porozumienie dotyczące sytuacji po roku 2012 na konferencji kopenhaskiej w 2009 r., angażując wszystkie odnośne kraje emitujące gazy cieplarniane i zobowiązując je do realizacji wiążących celów średnio- i długoterminowych;
23. apeluje o ściślejszą współpracę między UE i USA w dziedzinie energetyki; wzywa do uznania za priorytet zapewnienia skutecznej koordynacji ich podejścia do krajów producentów i zwiększenia dywersyfikacji dostaw, zasobów i transportu; zachęca do ściślejszej współpracy naukowej i technicznej w zakresie energetyki i efektywności energetycznej;
24. zwraca uwagę na sprawozdanie Narodowej Rady Wywiadu (NRW), zatytułowane „Globalne tendencje 2025: zmieniony świat” i, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie w instytucjach UE na długoterminowe myślenie strategiczne w kwestiach politycznych, apeluje do prezydencji czeskiej i szwedzkiej, aby dążyły do utworzenia systemu analiz podobnego do stosowanego przez NRW, celem rozpoznawania długoterminowych tendencji z perspektywy UE w ścisłej współpracy z Instytutem Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB); jest przekonany, że krok ten ułatwi dialog dotyczący głównych strategicznych problemów, którym partnerstwo transatlantyckie musi sprostać w długofalowej perspektywie;

Problemy regionalne

25. podkreśla, że pokojowe i sprawiedliwe rozwiązanie konfliktu na Bliskim Wschodzie jest niezwykle istotne, i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że będzie ono jednym z najpilniejszych priorytetów nowej administracji USA; zwraca się do administracji USA o ściśle koordynowanie działań z UE oraz o zaangażowanie się w działalność Kwartetu Bliskowschodniego; z zadowoleniem przyjmuje dokonanie szybkiej nominacji byłego senatora George'a Mitchella na stanowisko specjalnego wysłannika USA na Bliskim Wschodzie; podkreśla, że obydwaj partnerzy powinni dążyć do intensyfikacji negocjacji w oparciu o mapę drogową i osiągnięcia konferencji w Annapolis, w celu uzyskania rozwiązania opartego na koncepcji dwóch państw; apeluje do obu partnerów o ścisłą współpracę w celu doprowadzenia, by obecne kruche zawieszenie broni w Strefie Gazy było pewne i trwałe, przy jednoczesnym zaangażowaniu podmiotów regionalnych, a także przyczynienia się do realizacji celów wyznaczonych w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1860, takich jak udzielenie natychmiastowej pomocy humanitarnej dla ludności Strefy Gazy, zapobieżenie nielegalnemu handlowi bronią i zniesienie blokady w Strefie Gazy; nawołuje partnerów transatlantyckich do wspierania pojednania społeczności zamieszkujących Palestynę i wskazuje na znaczenie poprawy warunków życia Palestyńczyków zamieszkujących Zachodni Brzeg Jordanu i Gazę, jak również odbudowy Gazy;
26. apeluje do UE i USA o prowadzenie współpracy w celu wprowadzenia nowych strategii wspierających wysiłki podejmowane na rzecz poszanowania praw człowieka i umacniania demokracji na Bliskim Wschodzie, w oparciu o ich wpływy ekonomiczne oraz siłę przekonywania w tym regionie;
27. podkreśla, że w Afganistanie stawką są wartości, bezpieczeństwo i wiarygodność wspólnoty transatlantyckiej; apeluje do UE, USA, NATO i ONZ o przedstawienie nowej wspólnej koncepcji strategicznej, która kompleksowo obejmie komponenty działań międzynarodowych celem zwiększenia bezpieczeństwa we wszystkich regionach, umocnienia afgańskich instytucji rządowych i lokalnych oraz pomoże w budowaniu państwa i dobrobytu w ścisłej współpracy z państwami sąsiadującymi; uważa, że ostatecznym celem musi być stopniowe przekazywanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo i stabilność w ręce władz afgańskich; nawiązuje do rezolucji Rady Bezpieczeństwa nr 1833 (2008), w której zachęca się wszystkie afgańskie partie i ugrupowania do wzięcia konstruktywnego udziału w dialogu politycznym i unikania uciekania się do przemocy;
28. wzywa UE i USA do rozwoju wspólnej strategii wobec Pakistanu, mającej na celu umacnianie jego instytucji demokratycznych, państwa prawa i zdolności do walki z terroryzmem, a jednocześnie do popierania zaangażowania Pakistanu w odpowiedzialność za stabilność w regionie, w tym za bezpieczeństwo na granicy z Afganistanem, oraz do całkowitej rządowej kontroli granic pakistańskich prowincji i terytoriów plemiennych; wyraża zadowolenie z mianowania Richarda Holbrooke'a na stanowisko wspólnego specjalnego wysłannika w regionie Pakistanu i Afganistanu;
29. podkreśla, że irański program nuklearny stanowi zagrożenie dla systemu nierozprzestrzeniania materiałów jądrowych i dla stabilności w regionie i na świecie; popiera cel, do którego wspólnie dążą obaj partnerzy, polegający na wynegocjowaniu porozumienia z Iranem dzięki zastosowaniu podwójnej strategii dialogu i sankcji, w

porozumieniu z innymi członkami Rady Bezpieczeństwa i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej; uważa, że partnerzy muszą ściśle koordynować wszelkie inicjatywy wobec Iranu w duchu zaufania i przejrzystości; wzywa partnerów transatlantyckich do określenia w jak najkrótszym terminie wspólnego stanowiska w sprawie Iranu, bez zwlekania do chwili zaistnienia sytuacji kryzysowej;

30. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikowanie porozumienia między USA i Irakiem w sprawie obecności wojsk amerykańskich w tym kraju; podkreśla gotowość UE do dalszej pomocy w odbudowie Iraku, ze zwróceniem szczególnej uwagi na państwo prawa, poszanowanie praw człowieka i umacnianie instytucji państwowych, jak również do wspierania rozwoju gospodarczego i ponownej integracji Iraku z gospodarką światową; wzywa partnerów, aby kontynuowali, w ramach skoordynowanych działań, współpracę z rządem irackim i z Organizacją Narodów Zjednoczonych celem poprawy stabilności i pojednania narodowego oraz przyczynienia się do jedności i niepodległości Iraku;
31. apeluje do obu stron o ścisłą koordynację ich polityki wobec Rosji; mając świadomość znaczenia Rosji jako kraju sąsiedniego, wzajemnej zależności Rosji i UE oraz roli Rosji jako partnera na arenie międzynarodowej, podkreśla znaczenie budowania konstruktywnej współpracy z Rosją w odpowiedzi na wyzwania, zagrożenia i możliwości będące przedmiotem wzajemnej troski, obejmującej kwestie bezpieczeństwa, rozbrojenia i nierozprzestrzeniania broni, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad demokratycznych, praw człowieka i prawa międzynarodowego; w związku z powyższym podkreśla potrzebę poprawy wzajemnego zaufania między partnerami transatlantyckimi i Rosją, oraz konieczność intensyfikacji współpracy w ramach Rady NATO-Rosja; wzywa obu partnerów transatlantyckich do ścisłej koordynacji podejścia do wszelkich reform europejskiego systemu bezpieczeństwa, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad OBWE i utrzymaniu jedności NATO; uważa, że przemiany w tej strukturze, które obejmują również międzynarodowe porozumienia, wśród których Traktat o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie, muszą zostać przedstawione podczas dialogu z Rosją oraz innymi państwami członkowskimi OBWE, które nie należą do UE;
32. przyjmuje z zadowoleniem niedawne oświadczenia wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, Joe Bidena wygłoszone podczas europejskiej konferencji poświęconej bezpieczeństwu, która odbyła się w Monachium, wedle których USA będą kontynuowały konsultacje ze swoimi sprzymierzeńcami z NATO i z Rosją w sprawie systemu obrony przeciwrakietowej, a nowa administracja przeanalizuje koszty i skuteczność tego systemu; zauważa, że wedle pewnych sygnałów płynące z Rosji, mogłoby to spowodować powstrzymanie realizacji planów rozmieszczenia systemu rakietowego krótkiego zasięgu „Iskander” w Kaliningradzie;
33. wzywa UE i USA do rozwoju wspólnej strategii dotyczącej sześciu państw Europy Wschodniej (Mołdowy, Ukrainy, Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu i Białorusi) znajdujących się w obszarze europejskiej polityki sąsiedztwa w celu osiągnięcia konkretnych i trwałych rezultatów w zakresie nowego partnerstwa wschodniego i synergii czarnomorskiej;
34. apeluje do obu partnerów o zwrócenie szczególnej uwagi na Amerykę Łacińską, a w szczególności na organizacje regionalne działające na jej obszarze, i koordynowanie

wysiłków na rzecz promowania umacniania demokracji, poszanowania praw człowieka, dobrego rządzenia, walki z ubóstwem, umacniania spójności społecznej, gospodarki rynkowej, zasad państwa prawa – z uwzględnieniem walki z przestępczością zorganizowaną i handlem narkotykami – oraz wspierania integracji regionalnej i współpracy w odpowiedzi na zmiany klimatyczne;

35. zaleca także promowanie wspólnego podejścia do pozostałych ważnych uczestników sceny międzynarodowej, takich jak Chiny, Indie czy Japonia, oraz do rozlicznych kryzysów i problemów w Afryce Subsaharyjskiej;

Obronność, nierozprzestrzenianie broni i sprawy bezpieczeństwa

36. podkreśla znaczenie NATO jako kamienia węgielnego bezpieczeństwa transatlantyckiego; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej z grudnia 2008 r. dotyczącą umocnienia strategicznego partnerstwa między UE i NATO oraz wzywa obu partnerów do przyspieszenia tworzenia grupy wysokiego szczebla UE-NATO celem usprawnienia współpracy między dwoma organizacjami; proponuje zorganizowanie dyskusji na temat znaczenia euroatlantyckiej strategii bezpieczeństwa, w której można by określić wspólne problemy i obawy związane z bezpieczeństwem;
37. podkreśla rosnące znaczenie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz potrzebę dalszego ulepszania europejskich zdolności cywilnych i wojskowych; z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez szczyt NATO w Bukareszcie w kwietniu 2008 r. znaczenia zwiększonych europejskich zdolności obronnych dla umocnienia bezpieczeństwa transatlantyckiego;
38. zachęca UE i USA do przyjęcia wspólnej strategii na wszystkich forach międzynarodowych, w szczególności ONZ, w sprawie rozbrojenia broni masowego rażenia i broni konwencjonalnej; apeluje do nowej administracji USA o ponowne podjęcie dialogu z Rosją w zakresie nierozprzestrzeniania broni oraz w innych obszarach kontroli zbrojeń i rozbrojenia poprzez rozszerzenie obecnych umów dwustronnych między obydwoma państwami; podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy celem zapewnienia postępu w okresie poprzedzającym konferencję przeglądową dotyczącą Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej w 2010 r. i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie nowego prezydenta USA do ratyfikacji traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych;
39. podkreśla znaczenie wzmocnienia współpracy transatlantyckiej w zakresie walki z terroryzmem w oparciu o pełne poszanowanie prawa międzynarodowego i praw człowieka oraz znaczenie wspierania roli ONZ w zwalczaniu tego zagrożenia; zaznacza potrzebę bliższej współpracy, gdy stawką jest życie zakładników;
40. z zadowoleniem przyjmuje decyzję prezydenta Stanów Zjednoczonych, Baracka Obamy o zamknięciu więzienia w Zatoce Guantanamo, jak również inne powiązane dekrety dotyczące legalności metod przesłuchań oraz więzień CIA, a także zachęca administrację USA do zamknięcia wszelkich ośrodków odosobnienia znajdujących się poza granicami Stanów Zjednoczonych, które nie spełniają wymogów prawa międzynarodowego, i do stanowczego zaprzestania polityki wydawania w trybie nadzwyczajnym; wzywa państwa

członkowskie, by na wniosek administracji USA współpracowały nad znalezieniem indywidualnymi rozwiązaniami w kwestii przyjęcia niektórych z więźniów Guantanamo w UE, przestrzegając obowiązku lojalnej współpracy polegającego na wzajemnej konsultacji w zakresie możliwych skutków dla bezpieczeństwa publicznego w UE;

41. podkreśla znaczenie szybkiego wejścia w życie umowy o ekstradycji i pomocy prawnej UE-USA oraz apeluje do państw członkowskich, które jeszcze tego nie uczyniły, o jak najszybsze jej ratyfikowanie;
42. podkreśla, że dzielenie się danymi i informacjami stanowi cenne narzędzie w międzynarodowej walce z terroryzmem i przestępczością międzynarodową, ale podkreśla, że musi to się odbywać z poszanowaniem odpowiednich ram prawnych, gwarantujących stosowną ochronę wolności obywatelskich, w tym prawa do prywatności, i że powinno się to odbywać w oparciu o wiążącą umowę międzynarodową, zgodnie z ustaleniami szczytu UE-USA w 2008 r.;
43. z zadowoleniem przyjmuje niedawne rozszerzenie systemu bezwizowego na kolejnych siedem państw członkowskich; wzywa jednak USA, aby zniosły system wizowy wobec pozostałych pięciu państw członkowskich, które nie zostały objęte programem i aby traktowały wszystkich obywateli UE jednakowo na zasadach pełnej wzajemności; zwraca się do Komisji, aby potraktowała tę sprawę priorytetowo w kontaktach z nową administracją USA;
44. wyraża przekonanie, że ścisła współpraca między UE i USA w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych jest także konieczna do stopniowego budowania transatlantyckiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

Sprawy gospodarcze i handlowe

45. apeluje do obu partnerów, aby wykorzystali wszystkie możliwości Transatlantyckiej Rady Gospodarczej w celu usunięcia istniejących przeszkód dla integracji gospodarczej i stworzenia jednolitego transatlantyckiego rynku do roku 2015; zwraca się do Komisji Europejskiej, aby na podstawie analizy zatwierdzonej i sfinansowanej przez Parlament Europejski z budżetu na rok 2007, sporządziła szczegółową mapę drogową utrzymujących się przeszkód, które należy usunąć, mając na względzie dotrzymanie powyższego terminu;
46. podkreśla znaczenie wykorzystania Transatlantyckiej Rady Gospodarczej oraz mechanizmów współpracy makroekonomicznej między obydwojema partnerami, i zachęca do umocnienia koordynacji między właściwymi instytucjami monetarnym;
47. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie w ostatnich miesiącach poczyniono w promowaniu transatlantyckiej integracji gospodarczej; uważa w szczególności, że poprawa współpracy w obszarach, takich jak inwestycje, standardy rachunkowości, kwestie normatywne, bezpieczeństwo importowanych produktów i poszanowanie praw własności intelektualnej, znacznie posunęła się naprzód i musi być kontynuowana;

48. uważa jednocześnie, że transatlantycka współpraca gospodarcza powinna opierać się w większym stopniu na zasadzie odpowiedzialności, przejrzystości i przewidywalności; harmonogramy posiedzeń, porządki dzienne, plany pracy i sprawozdania na temat postępu prac muszą być jak najszybciej uzgadniane między głównymi zainteresowanymi stronami i następnie powinny być publikowane na stronie internetowej;
49. jest zdania, że istnieje wielki potencjał w zakresie przyjmowania przez Stany Zjednoczone i Unię Europejską wspólnego stanowiska i podejmowania wspólnych inicjatyw na międzynarodowych forach ze względu na wiele wspólnych interesów handlowych, jak na przykład niedyskryminujący dostęp do surowców na rynkach światowych, wdrażanie praw własności intelektualnej oraz globalna harmonizacja w dziedzinie patentów; sugeruje, że lepsze wykorzystanie tego potencjału leży w interesie obu stron;
50. wyraża zaniepokojenie nowym utrudniającym handel amerykańskim projektem ustawy, zauważa, że został on zmieniony, by zapewnić zgodność z zasadami WTO i nalega raczej na absolutną konieczność wspólnych działań w obecnej sytuacji kryzysowej, niż na podejmowanie kroków w celu odgradzenia się jedni od drugich;
51. opowiada się za stopniową integracją rynków finansowych poprzez wzajemną uznawalność połączoną z pewnym stopniem konwergencji obecnych ram regulacyjnych i poprzez ustanowienie sporadycznych odstępstw w każdym możliwym przypadku; przypomina, że podstawowe zasady, na których opiera się skuteczna integracja to wolny dostęp do rynków, przepisy zgodne z normami międzynarodowymi, jednolite stosowanie tych przepisów i ciągły dialog z podmiotami rynkowymi; wzywa władze UE i USA, by unikały tworzenia barier dla inwestycji zagranicznych i wprowadzania prawodawstwa o oddziaływaniu eksterytorialnym bez uprzednich konsultacji i uprzedniej zgody;
52. popiera zniesienie barier utrudniających inwestycje i świadczenie usług finansowych o charakterze transatlantyckim, a także lepszą integrację rynków UE i USA w celu umożliwienia im konkurencji z rynkami wschodzącymi, pod warunkiem ustanowienia skutecznych ram obejmujących zasady ostrożności mające zapobiec sytuacji, w której kryzys po jednej stronie Atlantyku miałby wpływ na sytuację po jego drugiej stronie;
53. podkreśla, że integracja rynków usług finansowych dokonana bez jednoczesnego przeglądu ram regulacyjnych i norm nadzoru zmniejszyłaby możliwość skutecznej kontroli ze strony władz; popiera zatem przyjęcie przepisów gwarantujących konkurencję, zapewniających większą przejrzystość oraz skuteczną kontrolę produktów, instytucji finansowych i rynków oraz tworzących wspólne modele zarządzania ryzykiem, zgodnie z porozumieniami osiągniętymi podczas szczytu G20 w listopadzie 2008 r.;
54. przyznaje, że władze nadzorcze USA poczyniły postępy we wdrażaniu umowy Bazylea II w odniesieniu do dużych banków; krytykuje jednak rozbieżności, które należy poprawić, ponieważ stanowią one dodatkowe obciążenie dla amerykańskich filii banków europejskich i zmniejszają w ten sposób ich konkurencyjność; zauważa też, że wciąż istnieje szereg zagadnień (dotyczących holdingów finansowych i małych banków), które należy niezwłocznie wyjaśnić; w związku z tym zachęca Kongres USA do rozważenia bardziej spójnej struktury nadzoru nad sektorami bankowości i ubezpieczeń, tak aby ułatwić koordynację między UE a USA;

55. zwraca się o wzmocnienie współpracy między organami nadzoru, aby kontrolować działalność podmiotów transgranicznych oraz uniemożliwić działanie instytucji finansowych zarejestrowanych na obszarach niechętnej do współpracy i niejasnej jurysdykcji, oraz apeluje o zlikwidowanie rajów podatkowych;
 56. wzywa władze UE i USA do wprowadzenia regulacji dotyczących agencji oceny zdolności kredytowej zgodnie ze wspólnymi zasadami i metodami, tak aby odbudować zaufanie do ocen zdolności kredytowej i zapewnić ich rzetelność; zaznacza jednak, że UE musi opracować swoje własne ramy regulacyjne, ponieważ eksterytorialne stosowanie norm Komisji Papierów Wartościowych i Giełd USA w odniesieniu do amerykańskich agencji działających na rynku europejskim byłoby nie do przyjęcia;
 57. zgadza się z Komisją, że od instytucji udzielających kredytów powinno wymagać się zatrzymywania części udzielonego kredytu, tak aby zmusić je do przyjęcia na siebie części ryzyka; wzywa do poruszenia tej kwestii w ramach dialogu transatlantyckiego w celu utrzymania jednakowych warunków na poziomie międzynarodowym i ograniczenia ryzyka systemowego na światowych rynkach finansowych; uważa, że należałoby uzgodnić kodeks postępowania dla państwowych funduszy majątkowych;
 58. zwraca się do nowego Kongresu o zmianę amerykańskiego przepisu nakładającego obowiązek skanowania 100% przywożonych ładunków i nalega na ścisłą współpracę z UE w celu stosowania wielopoziomowego podejścia opartego na rzeczywistym zagrożeniu; zauważa, że bezpieczny handel jest szczególnie ważny w coraz bardziej zintegrowanej gospodarce globalnej, jednak jednocześnie stwierdza, że takie radykalne rozwiązanie stanowi potencjalną nową barierę w handlu powodującą znaczne koszty dla podmiotów gospodarczych, co nie przynosi korzyści w zakresie bezpieczeństwa łańcucha dostaw;
 59. uważa, że Transatlantycka Rada Gospodarcza mogłaby z pożytkiem organizować w Brukseli i Washingtonie seminaria dotyczące obowiązku 100% skanowania towarów, aby osiągnąć lepsze zrozumienie między ustawodawcami UE i Stanów Zjednoczonych i szybko uzyskać zadawalające obie strony rozwiązanie tego problemu;
 60. zaleca, by na kolejnym posiedzeniu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej przedyskutowano kwestię przydatności włączenia bardziej technicznych tematów do zakresu zagadnień, którymi zajmuje się Transatlantycka Rada Gospodarcza oraz kwestię, czy wzmocniona współpraca między UE i Stanami Zjednoczonymi jest konieczna w celu osiągnięcia realnego systemu pułapów emisji i handlu uprawnieniami do emisji; zaleca rozwinięcie i włączenie do procesu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej istniejących międzynarodowych wskaźników dotyczących energochłonnych sektorów przemysłu;
- o
- o o
61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, jak również prezydentowi i Kongresowi Stanów Zjednoczonych Ameryki.

3.2.2009

OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

dla Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie stanu relacji transatlantyckich w wyniku wyborów w Stanach Zjednoczonych (2008/2199(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Godelieve Quisthoudt-Rowohl

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. jest przekonany, że Transatlantycka Rada Gospodarcza może stać się najwłaściwszym instrumentem służącym do zarządzania transatlantyckimi stosunkami gospodarczymi i zwraca uwagę na potrzebę dalszego jej istnienia, rozwoju i wzmocnienia dla zrealizowania celu, jakim jest rynek transatlantycki, w związku ze zmianą administracji w Stanach Zjednoczonych w styczniu 2009 r. i powołaniem nowej Komisji Europejskiej pod koniec roku;
2. uważa, że transatlantycki dialog ustawodawczy (TDU) między Parlamentem Europejskim a Kongresem Stanów Zjednoczonych w istotnym stopniu przyczynił się już do większego wzajemnego zrozumienia w wielu wspólnych kwestiach, w tym w kwestiach związanych ze stosunkami gospodarczymi i handlem międzynarodowym; stwierdza w tym kontekście, że ostatnie wybory do Kongresu wraz ze zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego powinny dać impuls do dalszego wzmocnienia i pogłębiania tych stosunków;
3. uznaje i pochwała obowiązujące postanowienia umożliwiające zainteresowanym stronom wnoszenie, w charakterze doradczym, wkładu do Transatlantyckiej Rady Gospodarczej, zwraca jednak uwagę, że należy przewidzieć bardziej formalną rolę dla ustawodawców UE i Stanów Zjednoczonych, którzy wraz z władzą wykonawczą ponoszą odpowiedzialność za uchwalenie wielu decyzji, które muszą zostać podjęte; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście niedawną inicjatywę dotyczącą rozszerzenia transatlantyckiego dialogu ustawodawczego o członków Senatu Stanów Zjednoczonych

oraz pozytywną reakcję zebranych na grudniowym posiedzeniu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej w Washingtonie przedstawiciele Wspólnoty Europejskiej i Stanów Zjednoczonych na wezwania do większego włączenia wzmocnionego transatlantyckiego dialogu ustawodawczego do procesu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej;

4. uważa jednocześnie, że transatlantycka współpraca gospodarcza powinna opierać się w większym stopniu na zasadzie odpowiedzialności, przejrzystości i przewidywalności; harmonogramy posiedzeń, porządki dzienne, plany pracy i sprawozdania na temat postępu prac muszą być jak najszybciej uzgadniane między głównymi zainteresowanymi stronami i następnie powinny być publikowane na stronie internetowej;
5. jest zdania, że istnieje wielki potencjał w zakresie przyjmowania przez Stany Zjednoczone i Unię Europejską wspólnego stanowiska i podejmowania wspólnych inicjatyw na międzynarodowych forach ze względu na wiele wspólnych interesów handlowych, jak na przykład niedyskryminujący dostęp do surowców na rynkach światowych, wdrażanie praw własności intelektualnej oraz globalna harmonizacja w dziedzinie patentów; sugeruje, że lepsze wykorzystanie tego potencjału leży w interesie obu stron;
6. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie w ostatnich miesiącach poczyniono w promowaniu transatlantyckiej integracji gospodarczej; uważa w szczególności, że poprawa współpracy w obszarach, takich jak inwestycje, standardy rachunkowości, kwestie normatywne, bezpieczeństwo importowanych produktów i poszanowanie praw własności intelektualnej, znacznie posunęła się naprzód i musi być kontynuowana; uważa, że prace związane z wrażliwymi sektorami handlu, takimi jak kosmetyki i drób, muszą stać się we wczesnej fazie przedmiotem regularnych debat między władzą wykonawczą i ustawodawczą;
7. przypomina, że Unia Europejska i Stany Zjednoczone powinny w miarę możliwości przenieść ich wspólne interesy handlowe na szczebel wielostronny; wierzy, że wspólny handel i kwestie polityczne wykraczające poza ten aspekt – w formie interesów dwustronnych – szanują prawo krajów trzecich do posiadania własnych przepisów;
8. zwraca się do nowego Kongresu o zmianę amerykańskiego przepisu nakładającego obowiązek skanowania 100% przywożonych ładunków i nalega na ścisłą współpracę z UE w celu stosowania wielopoziomowego podejścia opartego na rzeczywistym zagrożeniu; zauważa, że bezpieczny handel jest szczególnie ważny w coraz bardziej zintegrowanej gospodarce globalnej, jednak jednocześnie stwierdza, że takie radykalne rozwiązanie stanowi potencjalną nową barierę w handlu powodującą znaczne koszty dla podmiotów gospodarczych, co nie przynosi korzyści w zakresie bezpieczeństwa łańcucha dostaw;
9. uważa, że Transatlantycka Rada Gospodarcza mogłaby z pożytkiem organizować w Brukseli i Washingtonie seminaria dotyczące obowiązku 100% skanowania towarów, aby osiągnąć lepsze zrozumienie między ustawodawcami UE i Stanów Zjednoczonych i szybko uzyskać zadawalające obie strony rozwiązanie tego problemu;
10. jest zdania, że nowy Parlament Europejski i nowy Kongres Stanów Zjednoczonych powinny dokonać przeglądu dwustronnych negocjacji handlowych w celu osiągnięcia

większej zgodności w zasadniczych częściach;

11. zauważa pozytywne skutki umowy o wolnym handlu między Unią Europejską i Meksykiem; wymiana handlowa wzrosła o 25% od dnia wejścia w życie umowy, a obie strony przeprowadziły szeroko zakrojoną liberalizację; zauważa również, że umowa o wolnym handlu leży we wspólnym interesie Kanady i UE i w związku z tym zachęca Komisję i nową administrację Stanów Zjednoczonych do jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji celem umożliwienia zawarcia umowy o wolnym handlu między Unią Europejską i NAFTA;
12. zaleca, by na kolejnym posiedzeniu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej przedyskutowano kwestię przydatności włączenia bardziej technicznych tematów do środowiska Transatlantyckiej Rady Gospodarczej oraz kwestię, czy wzmocniona współpraca między UE i Stanami Zjednoczonymi jest konieczna w celu osiągnięcia realnego systemu pułapów emisji i handlu uprawnieniami do emisji; zaleca rozwinięcie i włączenie do procesu Transatlantyckiej Rady Gospodarczej istniejących międzynarodowych wskaźników dotyczących energochłonnych sektorów przemysłu;
13. uważa, że na kolejnym posiedzeniu w ramach transatlantyckiego dialogu ustawodawczego, które odbędzie się w kwietniu 2009 r. w Pradze, należy poddać ocenie pracę Transatlantyckiej Rady Gospodarczej oraz opracować sposób na wzmocnienie udziału transatlantyckiego dialogu ustawodawczego w procesie Transatlantyckiej Rady Gospodarczej;
14. zaniepokojony jest nowym utrudniającym handel amerykańskim projektem ustawy w sprawie „zachęty w wysokości 819 bilionów dolarów”; zauważa, że fragmenty projektu nie wydają się zgodne z zasadami ŚOH i nalega raczej na absolutną konieczność wspólnych działań w obecnej sytuacji kryzysowej, niż na podejmowanie kroków w celu odgrodzienia się jedni od drugich.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	2.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 19 -: 2 0: 7
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Francisco Assis, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Béla Glattfelder, Ğirts Valdis Kristovskis, Alain Lipietz, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saifí, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Corien Wortmann-Kool
Zastępc(a)y obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jean-Pierre Audy, Javier Moreno Sánchez, Frithjof Schmidt, Hannu Takkula, Zbigniew Zaleski
Zastępc(a)y (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Richard Corbett, Roselyne Lefrançois, Véronique Mathieu, Zita Pleštinská, Paul Rübig, Struan Stevenson, Anna Záborská

5.2.2009

OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ

dla Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie stanu stosunków transatlantyckich po wyborach prezydenckich w USA
(2008/2199(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: José Manuel García-Margallo y Marfil

WSKAZÓWKI

Komisja Gospodarcza i Monetarna zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zauważa, że rynek transatlantycki jest największym i najbardziej zintegrowanym pod względem gospodarczym rynkiem na świecie, nie jest jednak już najbardziej dynamiczny; wzywa zatem do umocnienia partnerstwa strategicznego między UE a USA w celu poprawy konkurencyjności i usunięcia przeszkód dla handlu i inwestycji, zgodnie z porozumieniami ramowymi na rzecz wzmocnienia transatlantyckiej integracji gospodarczej;
2. stwierdza także, że globalny makroekonomiczny brak równowagi przyczynił się częściowo do obecnego kryzysu finansowego, dlatego też zalecane byłoby przeprowadzenie rozmów dotyczących finansów, przed i po corocznym szczycie UE-USA, przez Komisję, właściwe władze w USA i komisje ds. gospodarczych Parlamentu i Kongresu USA;
3. stwierdza, że kryzys finansowy udowodnił istnienie ścisłego związku między rynkami finansowymi UE i USA, a mianowicie błędność teorii zakładającej stopniowe zmniejszanie się silnego wpływu stanu gospodarki USA na stan gospodarki światowej (ang. decoupling), oraz nawołuje do prowadzenia intensywnego dialogu między ich władzami oraz do dokonania przeglądu ram regulacyjnych i nadzorczych;
4. opowiada się za stopniową integracją rynków poprzez wzajemną uznawalność połączoną z pewnym stopniem konwergencji obecnych ram regulacyjnych i poprzez ustanowienie sporadycznych odstępstw w każdym możliwym przypadku; przypomina, że podstawowe

zasady, na których opiera się skuteczna integracja to wolny dostęp do rynków, przepisy zgodne z normami międzynarodowymi, jednolite stosowanie tych przepisów i ciągły dialog z podmiotami rynkowymi; wzywa władze UE i USA, by unikały tworzenia barier dla inwestycji zagranicznych i prawodawstwa o oddziaływaniu eksterytorialnym bez uprzednich konsultacji i uprzedniej zgody;

5. popiera zniesienie barier utrudniających inwestycje i świadczenie usług finansowych o charakterze transatlantyckim, a także lepszą integrację rynków UE i USA w celu umożliwienia im konkurencji z rynkami wschodzącymi, pod warunkiem ustanowienia skutecznych ram obejmujących zasady ostrożności mające zapobiec sytuacji, w której kryzys po jednej stronie Atlantyku miałby wpływ na sytuację po jego drugiej stronie;
6. podkreśla, że integracja rynków usług finansowych dokonana bez jednoczesnego przeglądu ram regulacyjnych i norm nadzoru zmniejszyłaby możliwość skutecznej kontroli ze strony władz; popiera zatem przyjęcie przepisów gwarantujących konkurencję, zapewniających większą przejrzystość oraz skuteczną kontrolę produktów, instytucji finansowych i rynków oraz tworzących wspólne modele zarządzania ryzykiem, zgodnie z porozumieniami osiągniętymi podczas szczytu G20 w listopadzie 2008 r.;
7. przyznaje, że władze nadzorcze USA poczyniły postępy we wdrażaniu umowy Bazylea II w odniesieniu do dużych banków; krytykuje jednak rozbieżności, które należy poprawić, ponieważ stanowią one dodatkowe obciążenie dla amerykańskich filii banków europejskich i zmniejszają w ten sposób ich konkurencyjność; zauważa też, że wciąż istnieje szereg zagadnień (dotyczących holdingów finansowych i małych banków), które należy niezwłocznie wyjaśnić; w związku z tym zachęca Kongres USA do rozważenia bardziej spójnej struktury nadzoru nad sektorami bankowości i ubezpieczeń, tak aby zapewnić łatwiejszy sposób koordynacji między UE a USA;
8. zwraca się o wzmocnienie współpracy między organami nadzoru, aby kontrolować działalność podmiotów transgranicznych oraz uniemożliwić działanie instytucji finansowych zarejestrowanych na obszarach niechętnych do współpracy i niejasnej jurysdykcji, oraz apeluje o zlikwidowanie rajów podatkowych;
9. zaznacza, że jeśli konwergencja norm w zakresie rachunkowości doprowadziłaby do lepszego informowania inwestorów i ułatwiłaby proces nadzoru, nie jest ona wystarczająca i trwający kryzys nie powinien stanowić pretekstu dla odrzucania przez USA pełnego przyjęcia w perspektywie średnioterminowej Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (IFRS);
10. wzywa władze UE i USA do wprowadzenia regulacji dotyczących agencji oceny zdolności kredytowej zgodnie ze wspólnymi zasadami i metodami, tak aby odbudować zaufanie do ocen zdolności kredytowej i zapewnić ich rzetelność; zaznacza jednak, że UE musi opracować swoje własne ramy regulacyjne, ponieważ eksterytorialne stosowanie norm Komisji Papierów Wartościowych i Giełd USA w odniesieniu do amerykańskich agencji działających na rynku europejskim byłoby nie do przyjęcia;
11. zgadza się z Komisją, że od instytucji udzielających kredytów powinno wymagać się zatrzymywania części udzielonego kredytu, tak aby zmusić je do przyjęcia na siebie części ryzyka; wzywa do poruszenia tej kwestii w ramach dialogu transatlantyckiego

w celu utrzymania jednakowych warunków na poziomie międzynarodowym i ograniczenia ryzyka systemowego na światowych rynkach finansowych; uważa, że należałoby uzgodnić kodeks postępowania dla państwowych funduszy majątkowych;

12. zwraca się o ustanowienie mechanizmu wczesnego ostrzegania oraz komitetów kryzysowych, w których zasiadaliby przedstawiciele właściwych władz UE i USA w celu przyjęcia na czas i w odpowiedniej formie koniecznych środków wyjątkowych; w odniesieniu do propozycji dotyczących transatlantyckiej konwergencji w kwestiach poruszonych w niniejszej rezolucji podkreśla potrzebę ustanowienia ram negocjacyjnych, dzięki którym uniknie się ponownego wystąpienia czynników takich jak te, które doprowadziły do obecnego stanu — osłabiania gospodarki UE przez kryzys w USA;
13. wnosi o zainicjowanie wspólnej dyskusji na temat reform w Międzynarodowym Funduszu Walutowym i Banku Światowym w celu przedstawienia wspólnych propozycji na różnych forach, w ramach których prowadzi się dyskusje dotyczące przedmiotowych reform, tak aby zapewnić skuteczny mechanizm globalnego nadzoru finansowego i solidarności w czasach kryzysu.
14. uważa, że należy określić wspólne ramy działania UE-USA w dziedzinie inwestycji w nowe, ekologiczne technologie, ponieważ taka strategia nie tylko rozwiązałaby problem zmian klimatu, ale także doprowadziła do stworzenia nowych miejsc pracy.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	2.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+ : 32 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Paolo Bartolozzi, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Louis Grech, Benoît Hamon, Gunnar Hökmark, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Othmar Karas, Wolf Klinz, Andrea Losco, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Gay Mitchell, Sirpa Pietikäinen, Heide Rühle, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ieke van den Burg
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Werner Langen, Thomas Mann, Bilyana Ilieva Raeva, Margaritis Schinas, Eva-Riitta Siitonen

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	24.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 44 -: 1 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Marco Cappato, Philip Claeys, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Klaus Hänsch, Anna Ibrisagic, Maria Eleni Koppa, Vytautas Landsbergis, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, João de Deus Pinheiro, Hubert Pirker, Pierre Pribetich, Flaviu Călin Rus, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Andrzej Wielowieyski, Luis Yañez-Barnuevo García, Zbigniew Zaleski
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maria Badia i Cutchet, Andrew Duff, James Elles, Pierre Jonckheer, Evgeni Kirilov, Alexandru Nazare, Antolín Sánchez Presedo, Adrian Severin, Jean Spautz
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Carlos Coelho, Pilar del Castillo Vera, Cristina Gutiérrez-Cortines, Manolis Mavrommatis, José Javier Pomés Ruiz, José Ribeiro e Castro, Ewa Tomaszewska